N°. 17. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zondag 27 Januarij.

Duitschland sedert 1830.

(*Vervolg van n°. 13.*)

Zal men nu zeggen dat dit stroovuur slechts een dag schitterde, dat de Frankforter besluiten aangenomen, de schrijvers gemuilband, de universiteiten hervormd of ontbonden werden, en dat, van af het einde van 1834, Duitschland zijne rust weder inging? Zou men, omdat, ten huidigen dage, de standen, in overeenstemming met de gouvernementen, zich sterk met ijzeren wegen en minder met politiek bezig houden, zou men daarom met zekere publicisten moeten besluiten, dat de constitutionele beweging van 1832 onvoorbedacht was? dat Duitschland zich door eene voorbijgaande opwelling liet medeslepen? en dat de nieuwe belangen er niet die wortelen schoten welke men er onderstelt? — Vreemde gevolgtrekking waarlijk! Wat wil men dan dat de kleine staten hadden gedaan, tegenover de vaardig staande bondstroepen? Wie zal het miskennen, dat het de niet dubbelzinnige wensch der twee groote militaire mogendheden was, gewapenderhand tusschen te komen, en op grond of voorwendsel van geschonden bondspligten de vertegenwoordigende staatsregelingen af te schaffen? Wat tegenstand was er mogelijk in een oogenblik dat Frankrijk zich de Duitsche zaken niet scheen aan te trekken? De eenige tegenstand van ernstigen aard ware dan slechts met revolutionaire middelen te bieden, en is in zoodanig alternatief de burgerstand niet steeds geneigd het despotismus te verkiezen? Zou zelfs in Frankrijk de constitutionele opinie, tusschen de keus van eene nieuwe demagogische republiek en eene nieuwe keizerlijke dictatuur geplaatst, niet aan het laatste de voorkeur hebben gegeven? Beteekent dit dat die opinie én zonder wortelen én zonder veerkracht is?

Duitschland, overigens, heeft omtrent het meerendeel der groote twistpunten veeleer een vergelijk getroffen, dan toegegeven. Men moet erkennen dat de zes laatste jaren deszelfs constitutionele opvoeding merkelijk hebben bevorderd. De zuidelijke staten hebben gewigtige waarborgen verworven; Saksen, Hannover, andere kleinere staten hebben vrijzinniger instellingen verkregen; eindelijk, en dit is een hoofdpunt, Duitschland bezit eene meer ontwikkelde openbare meening, een klaarder inzigt zijner staatkundige bestemming.

De constitutionele opinie was er voorzigtig en gematigd, omdat het in haren aard ligt dit te zijn; omdat in Duitschland, waar men met groote moeite van speculatieve beschouwingen tot derzelver praktische volvoering overgaat, de gewoonte van gehoorzaamheid, meer dan elders, steun geeft aan de regering.

Wat hiervan zij, de ware stemming van dat land is thans meer helder. En het valt moeijelijk te betwisten, dat, indien het ooit in de plannen niet van eene propagandistische en veroverende, maar van eene nationale en gematigde politiek viel, gindszijds den Rijn het vertegenwoordigend beginsel te ondersteunen, Frankrijks bemoeijenis aldaar niet vruchteloos zijn zou.

Na den aard en de pogingen van het constitutionele beginsel in den schoot der bondsvereeniging te hebben beschouwd, zal het dienstig wezen de kracht van het tegenovergestelde beginsel te waarderen. Dit wordt vertegenwoordigd door twee groote staten, die, door hunne vereeniging, een tijd lang konden zegevieren over de neiging der publieke opinie naar de Fransche denkbeelden. Maar steunt die vereeniging op duurzame gronden, en hebben die twee groote staten vrije beschikking over hunne krachten?

Oostenrijks toestand is bekend; men weet of, in geval van oorlog, Italië het meer hulpbronnen dan wel gevaren zou opleveren.

Niet, dat wij ons met de bekende uitvallen tegen de Oostenrijksche tirannie vereenigen. De kanonnen, tegen Milaan en Venetië gerigt, baren ons weinig ongerustheid voor die twee groote steden. Wij achten den »woesten" Germaan zoo kwaadaardig niet; en men zou misschien kunnen twijfelen, of de Milanees, de Venetiër, de Cremoner, de Mantuaan, de Parmezaner, (wij zeggen hier niet: de Italiaan; want dit woord is eene abstractie in Italië) wel volkomen op de hoogte zijn om nu reeds die oude voogdij te kunnen ontberen, die, alhoewel onder dikwijls ruwe vormen, en doorgaans onhandig, toch met eene zekere billijkheid woedt geoefend. De Oostenrijker is niet de onderdrukker van Italië. Hij begeert deszelfs welvaart, mits in stilte bevorderd. De persoonlijke nijverheid laat hij vrij genoeg en hij spoort zelfs het publiek aan, om zich met ijzeren wegen bezig te houden, ten einde het alzoo af te leiden van de staatkunde, die zijn zaak is. Het Oostenrijksch gouvernement wijdt veel aandacht en geld aan het schoolwezen, zorgt ijverig voor het handelsverkeer, getuige de voortreffelijke wegen van Inspruck naar Milaan en van Inspruck naar Weenen; maar de strengheid en botheid zijner Duitsche, de zedeloosheid en veilheid zijner Italiaansche ambtenaren, de stugheid zijner talrijke schildwachten, die aan alle hoeken der straat als levende zuilen geplant staan, de kwellingen zijner agenten om eene pas, eenen brief, een onbeduidend geschrift, zijn voldoende om zijne uitgaven en de doorgaande zuiverheid zijner bedoelingen nutteloos te maken. De Italianen hebben eene andere vreemde overheersching gekend, die zeker voor hunne hoofdbelangen niet gunstiger was. Ook vloeit dan de diepe haat des Italiaans tegen alle Duitsch gezag minder voort uit de handelingen der eigenlijk gezegde administratie, dan wel deels uit historische herinneringen, deels uit een onvereenigbaar verschil van karakters. Deed een Franschman zoo veel voor Italië als de Oostenrijker, hij zou er waarschijnlijk aangebeden zijn. Ongeveer hetzelfde doende, zou hij het namelijk anders doen; hij zou dikwijls natuurlijk handelen, somtijds met kwakzalverij; maar zonder die officiële stijfheid, welke den Oostenrijkschen geest kenmerkt. Vervolgens zou een Fransch bestuur zich ter geschikter ure weten te doen prijzen; het zou eenig geld verkwisten aan den aankoop van nieuwe schilderstukken, al waren het ook ellendige prullen; het zou eenige wierook-dichters bezoldigen, gunstige dagblad-artikels doen schrijven; het zou de Italiaansche bevolkingen laten ademhalen, die het Duitsche flegma verstikt; het zou haar zeggen, dat zij het grootste, het vrijste, het gelukkigste volk der wereld zijn, en Italië zou het gelooven.

(*Vervolg hierna.*)

RUSLAND.

De bekende fabrikant *John Cockerill* heeft te Moskau een zeer aanzienlijk machinen-dépôt opgerigt; onder anderen vindt men er stoomwerktuigen van verschillende grootte, die alle naar de nieuwste Engelsche modellen vervaardigd worden.

DENEMARKEN.

Koppenhagen, *15 jan.* Tot wering van den slavenhandel zijn, ten gevolge der tusschen de zeemogendheden geslotene verdragen, de Fransche oorlogsschepen op de stations in Westindië, bij Brazilië en het eiland Bourbon, van Deensche zijde gevolmagtigd om de Deensche handelschepen te doorzoeken.

— De Deensche, Zweedsche en Noorweegsche geneesheeren en natuurkundigen hebben zich vereenigd, ten einde voortaan, even als in Duitschland, wetenschappelijke zamenkomsten te houden. Tegen den 16den julij is er eene vergadering te Gothenburg bepaald.

DUITSCHLAND.

Frankfort, *22 jan.* De graanprijzen zijn weder aan het dalen, daar de opkoopen verminderen en de uitvoer door den hoogen waterstand thans gestremd is. — In de laatste dagen kwamen de posten hier ook zeer onregelmatig aan, meestal te laat. De Hollandsche post kwam, in plaats van gisteren morgen, eerst gisteren avond hier. Daardoor heerschte er in de effecten-societeit eene flaauwe stemming voor de Hollandsche fondsen.

(*Köln. Zeit.*)

PRUISSEN.

Particuliere correspondentie. *Berlijn*, *19 jan.* »Het bevestigt zich; dat onze koning, in het belang der menschelijkheid, zijnen invloed heeft doen gelden, om de hevigheid, waarmede in den laatsten tijd, vooral van de zijde der Carlisten, de Spaansche burgeroorlog gevoerd wordt, te matigen. Daar er natuurlijkerwijze den prins veel aan gelegen moet liggen zich het ongenoegen der Noordsche hoven niet te berokkenen, zoo mag men hopen, dat de dezerzijdsche reclamatiën meer zullen afdoen dan het zoogenaamde Elliotsche verdrag.

»De handel in industriële actiën blijft hier ter plaatse voortdurend stil. Slechts kleine sommen voor Berlijn-Potsdammer-spoorweg-aandeelen zijn dezer dagen omgezet. De laatste koers was 105 pCt., ofschoon die prijs bezwaarlijk voor groote sommen te bedingen zou zijn.

»Met uitzondering van den graanhandel, staat het in onze Oost-Pruissische provincie slecht met den handel, en de klagten nemen van daar steeds toe. Behalve de bezwaren, welke den handel naar Polen drukken (grenssluiting van wege Rusland) verlamt ook het steeds toenemende verkeer van het buitenland met Polen den vroeger zoo beduidenden handel van Danzig met dat land; zelfs de doorvoer-handel over Danzig vermindert jaar. Vooral is de tol in den Sond daaraan schuld, die daar, waar hij betaald moet worden, de onkosten voor de gezamenlijke Oostzeehavens aanzienlijk vermindert. Bijzonder groot is het gevaar, hetwelk de handel der Noordsche plaatsen bedreigt, als ijzerbanen, van Triest uitgaande, het handelsverkeer met middel-Europa zullen bevorderen.

»Sedert onze laatste tentoonstelling van schilderijen [illegible] schaapkudde op de vlugt voor een [illegible]

vernuftig criticus er van zeide: dat zij de eenige schilderij der tentoonstelling was, zijn bij onze kunstminnaars de schilders uit de Vlaamsche en Hollandsche school, als *van Hove*, *Heyl*, *van Os*, *Schotel*, *van Stry*, *Waldorp* enz. in de mode. — De virtuosen volgen elkander dezen winter bij ons op de hielen. *Thalberg* was nog niet van hier vertrokken toen *Ole-Bull* reeds aankwam.

»In welk aanzien de danskunst bij ons staat, bewijst het volgende. Onlangs was er een ballet te Potsdam, waartoe de solodanseressen en het ballet-personeel van Berlijn, gelijk naar gewoonte, derwaarts gebragt en in het nieuwe paleis, waar het tooneel is, ingekwartierd werden. De meisjes maakten des nachts allerlei grappen, waarvan eene echter zeer ongelukkig had kunnen eindigen, naardien door het heen en weder loopen met licht eene gordijn in vlam geraakte. Nu zou het de pligt des kasteleins geweest zijn, hiervan aangifte te doen, gelijk hij dan ook doen wilde; doch de oude man werd door zekere personen zoo bevreesd gemaakt, dat de aangifte achter bleef.

»De *Landzeitung* is, naar men thans verneemt, niet tot stand gekomen omdat de concessie daartoe van hooger hand niet verleend was.»

— Er schijnen hier eenige militaire maatregelen te worden beraamd; althans de *Staats-Zeitung* van den 22sten vermeldt de aankomst te [illegible] van den commanderenden generaal der 3de leger-afdeeling *von Thile*, den generaal-majoor der 3de divisie *von Weyrach*, den generaal-majoor der 3de landweer-brigade *von Kanitz*, den generaal-majoor der 3de kavallerie-brigade *von Frölich*, en den generaal-majoor der 4de infanterie-brigade *von Diericke*.

ENGELAND.

Londen, 23 *jan.* De vijf gevolmagtigde ministers, die de Londensche conferencie uitmaken, hebben gisteren weder eene bijeenkomst op het bureau van buitenlandsche zaken gehouden.

De Nederlandsche gezant, baron *Dedel*, heeft laatstleden zaturdag een onderhoud met lord *Palmerston* op het bureau van buitenlandsche zaken gehad.

Bijna dagelijks zijn er weder kabinetsraden gehouden aan het bureau van den eersten minister *Melbourne*.

— De laatste berigten uit Engelsch-Indië schijnen bij velen ongerustheid en bij sommigen ontevredenheid tegen het koloniaal bestuur aldaar veroorzaakt te hebben. Men begint sterk voor eene vredebreuk met de Birmannen te vreezen. Niettegenstaande de Perzische shah zijne vijandelijke ontwerpen tegen Afghanistan schijnt te hebben opgegeven, blijft de gouverneur-generaal bij zijn plan volharden, om shah *Soojah* gewapenderhand op den troon van Kabul te herstellen.

— Volgens de Lissabonsche brieven, tot den 15den dezer, hadden de Cortes eene commissie benoemd, om het antwoord op de troonrede der koningin op te maken. De senaat kon nog altijd, ten gevolge van de trage opkomst der leden, geene zittingen houden. Verder was er niets nieuws.

— De berigten van de zeekust luiden hoogst treurig wegens de talrijke schipbreuken, welke aldaar tusschen den 10den en 20sten dezer zijn voorgevallen.

— De *Times* behelst eenen bijzonderen brief uit Parijs, van den 21sten, in welken eene sterke vrees aan den dag gelegd wordt, dat de uitvoering der 24 artikelen in België tot vijandelijkheden zal leiden; doch in welken tevens gezegd wordt, dat zaturdag jl. door graaf *Molé* bevelen aan den generaal *Sebastiani*, zijn gezonden om de bedoelde artikelen te bekrachtigen: dat het Fransche bewind wel, om *Leopeld* te believen, nog voorstellen naar Londen gezonden heeft om aan Nederland eene som gelds voor het verlangde grondgebied in Luxemburg enz. aan te bieden, doch zonder hoop, dat zulks zal worden aangenomen, of zelfs met aanbeveling daartoe.

FRANKRIJK.

Parijs, 23 *jan.* Het nieuwste mode-artikel in onze stad zijn thans de vrouwen van *dertig* jaren. Met dertig jaren is men nog jong, men is niet oud; men kan over allerlei onderwerpen mede praten, geniet eene zekere vrijheid in doen en zeggen, en kan zich, zonder de tong der kwaadsprekers in beweging te brengen, in heeren-gezelschap ophouden: kortom het is aangenaam dertig jaar oud te zijn, en het gevolg daarvan is, dat alle dames dien gelukkigen ouderdom hebben willen, zelfs die welke slechts 25 jaren, laat staan die veel ouder zijn; van daar dus, dat men in gezelschappen louter dames van 30 jaren ontmoet.

— De minister van financiën heeft gisteren, op last des konings, aan de kamer der gedeputeerden het budget voor het jaar 1840 aangeboden. De inkomsten daarvan worden beraamd op 1,111,545,522 francs en de uitgaven op 1,094,473,777 francs, zoodat de begrooting een batig saldo zal moeten opleveren van 17,071,745 francs.

De gedeputeerden houden zich thans bezig met een ontwerp tot hervorming van het reglement harer kamer.

De commissie voor de petitiën heeft besloten, om aan de kamer voor te stellen van tot de orde van den dag over te gaan op alle petitiën, betreffende eene hervorming in het kiesregt, zonder onderscheid of daarbij het algemeen kiesregt, of eene gedeeltelijke verandering in het verkiezingsstelsel gevraagd wordt.

— De *Moniteur* behelst het berigt, dat al de ministers hun ontslag bij den koning hebben ingediend. Het schijnt, dat dit besluit genomen is, ten gevolge van eenen kabinetsraad, welke op de Tuilleriën is gehouden. Z. M. moet geantwoord hebben, het bedoelde ontslag in nadere overweging te zullen nemen.

— Omtrent het observatie-korps, dat op de noordelijke grenzen wordt zamengetrokken, verneemt men nader, dat het opperbevel daarover aan den hertog *van Orleans* zal worden opgedragen; terwijl ook de generaals *Achard*, *Aymar* en *Bugeaud* daarbij een commando zullen bekleeden.

— De *Temps* wil weten, dat, terwijl eene Fransche legermagt op de Belgische grenzen wordt zamengetrokken, eene Engelsche zeemagt op de Schelde zal verschijnen, om de uitvoering der besluiten van de Londensche conferencie te verzekeren.

— De *Gazette de France* geeft den wensch te kennen, dat België met Frankrijk mogt vereenigd worden, met provinciale staten, onder het onderkoningschap van eene der dochters van *Lodewijk Philips!*

BELGIE.

Brussel, 24 *jan.* Gisteren hebben de vertegenwoordigers met eenparigheid van stemmen, aan het bewind de gevraagde magtiging verleend, om, uit aanmerking van de buitengewone omstandigheden, waarin het land thans verkeert, die directe belastingen over de [illegible] maanden van dit jaar nu reeds te kunnen heffen.

De beraadslagingen over dit ontwerp van wet hebben in geen opzigt de openbare nieuwsgierigheid bevredigd. Algemeen had men ophelderingen van den kant der ministers verwacht, omtrent den stand der onderhandelingen over de Hollandsch-Belgische zaak, doch alles heeft zich bepaald tot eene vrij uitgebreide redevoering van den heer *Deschamps*, die op nieuw de bekende argumenten heeft opgehaald, waarmede de Belgen hunne onbevoegdheid, om de 24 artikelen uit te voeren, pogen te bewijzen.

— Men heeft gisteren, in den loop van den avond, vele patrouilles opgemerkt; men wil zelfs, dat het regiment guides, gedurende een gedeelte van den nacht, onder de wapenen is gebleven, daar men steeds beducht is voor onrustige bewegingen.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 24 *jan.* Naar men verneemt is de groote schilderij van onzen verdienstelijken stadgenoot, den heer *C. Kruseman*, voorstellende Z. K. H. den prins *van Oranje* op het oogenblik der verwonding van hoogstdeszelfs paard, te Bautersem, in gevolge het goedvinden van Z. K. H., voorloopig, in het nieuw opgerigte museum van voortbrengselen van levende Nederlandsche schilders, in het paviljoen *Welgelegen*, te Haarlem, geplaatst.

Rotterdam, 25 *jan.* Op gisteren is door den stedelijken raad alhier benoemd tot stads-architect de heer *W. N. Rose*, eerste luitenant der genie, laatst in garnizoen te Maastricht en thans geplaatst aan de militaire akademie te Breda.

BEURSBERIGT.

Amsterdam, 25 *jan.* Het berigt, dat het Fransche ministerie deszelfs demissie heeft aangeboden, had alhier op de markt in Hollandsche fondsen geenen bijzonderen invloed, maar hebben zich, integendendeel, ten gevolge van de williger prijzen van Londen, eenigzins in prijs verbeterd. In Integralen was eenige affaire; de meeste handel was echter in Kansbiljetten, welker prijs tot 26 steeg. Aandeelen Handelmaatschappij varieërden van $175\frac{5}{8}$ tot $175\frac{7}{8}$, en bleven $175\frac{5}{8}$.

Van buitenlandsche fondsen verbeterden Ardoins zich weder eenigzins in prijs. Overige onveranderd.

Griekenland blaauwe à 200 pond, 14. Dito à 300 en 500 pond, $13\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$. Dito roode à 100 pond, $13\frac{1}{2}$. Peru $11\frac{5}{8}$. Columbia 2de leening, à 100 pond, $20\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$. Nassau-loten $23\frac{1}{2}$. Coupons Columbia onbepaalde $9\frac{1}{8}$. Dito enkele 4. Dito Peru $2\frac{7}{16}$. Dito Ardoins nov. 1837, mei en nov. 1839, $12\frac{9}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$.

Prijzen ten 5 Ure. Integralen $54\frac{7}{16}$. Kansbiljetten 26 à $\frac{1}{16}$. Handelmaatschappij $175\frac{1}{2}$ à $\frac{7}{8}$. Ardoins à 85 pond $17\frac{1}{8}$.

Mengelwerk.

De ledige visschershut te Ostende.

Pobreza no es vileza.

Ostende is eene kleine, vrij nette en vernieuwde stad, die noch paleizen noch dom noch museum heeft, maar evenwel beroemd is om hare blonde vrouwen en — groene oesters. Men kan ze meer als eene visschersstad dan wel als eene handels- of krijgshaven beschouwen. Hier ziet men geene lange fregatten met hunne kanonnenrijen, noch dikke koopvaardijschepen met waren volgepropt; maar des zondags kan men er twee of drie honderd kleine vaartuigen tellen, die even zoo trotsch hunne vischladingen met vlaggen tooijen, als droegen zij de schatten van Indië, of CESAR en zijn lot.

Hoe roem- en winstloos ook het bedrijf der visschers van Ostende, gelijk in het algemeen dat van alle visschers is, zoo heeft het toch zijne gevaren: als gij u aan de versche zeevangst laaft, weet gij niet hoe veel moeite uwe lekkerbete gekost heeft; gij vergeet, dat de oceaan een gierigaard is, die niets om niet geeft, en menigmaal gruwzame betaling voor zijne geschenken vordert. Moge de eenvoudige doch roerende geschiedenis, die wij onzen cicerone van Ostende na vertellen, de onverschillig-

[illegible] jegens de armere klasse, die haar zweet en dikwijls haar bloed voor onze genoegens opzet.

Het zijn nu juist twee jaren, dat een man en eene vrouw op eenen winteravond, tegen het laatst van januarij, in eene der minste hutten aan de haven van Ostende, treurig bij eene tafel zaten, waar, op dit uur, een stuk spek en eene kruik bier hadden moeten staan, want het was het uur des avondetens. De tafel was leeg, in het vertrek geen vuur. Een zuigeling uit den jongen echt kreunde in zijne wieg, dien een stuk zeildoek slechts onvoldoende beschutte tegen den kouden wind, welke door een gebroken vensterglas indrong. De man, een dier wezens die, van hunne geboorte af, aan de katen der armoede geklonken en tot eeuwigen arbeid gedoemd zijn, zij mogen zeilen of ploegen, op den oceaan of op het land, een dier wezens, die nooit uitrusten noch zich te bed leggen dan, gelijk [illegible], om te sterven, — kortom een arme visscher stond van [illegible], trad aan het venster om de lucht te beschouwen, en zette zich dan weder neder met de volle uitdrukking der wanhoop. De vrouw, trots de doodelijkste nooddruft nog jong en schoon, wierp onrustige blikken nu op haren man, dan op haar kind, en als hare oogen die van haren man ontmoetten, poogde de edele ziel haar lijden in een' glimlach te verbergen, als wilde zij hem eene hoop inboezemen, die zij zelve niet had.

»Ik moet toch gaan!" zeide de arme visscher, »en de wind neemt niet af; [illegible] dit een admiraalschip op den loop zou zetten." — »Wacht nog," antwoordde zijne vrouw . . . — »Maar er is geen brood meer voor u." — »Ik heb geen honger! — »En ons kind?" — Oh! dat zal er minder bij lijden dan wij . . ." en zij wees trotsch — de arme moeder! — op eenen van nooddruft verwelkenden boezem. De man waagde niet meer te zeggen: »en ik . . . ?" hij onderwierp zich en wachtte.

Op dit oogenblik klonk een harde slag aan de deur, een vermoedig kloppen, als dat van een ruwen gebieder. »Wie is er?" riep de vrouw bevende uit. Het kind ontwaakte plotseling en liet hongerkreten hooren. — »Het is de hand des eigenaars," zeide de man . . . slechts de huisheer kondigt zich zoo aan . . . hij komt om ons te manen dat overmorgen de huur vervalt. De visscher ging open doen.

Inderdaad het was de huisheer, een huisheer gelijk er helaas meer zijn. De binnentredende was een vijftiger, zorgvuldig en dik in zijne kleederen gehuld, de handen in de zakken, de voeten wel bewaard in overschoenen; een dikke, vette heer, verrolijkt door de kwelling zijner huurders, gemest met hunne magerheid, overladen met al hunne ontberingen, eene volle beurs in den zak, katoen in de ooren, een rooden neus en barschen toon, kortom het beeld van een' geldman.

»Voor den duivel!" riep hij terstond bij het intreden het jonge paar toe, »ik kom zien of gij ditmaal stipter dan gewoonlijk aan [illegible] denkt. Gij laat mij altijd op mijn geld wachten, [illegible] van den vervaldag [illegible]. Deze maand [illegible] vertraging. Ik zeg u nu vooruit, dat [illegible] ik maak er u bij tijds opmerkzaam op en vorder dat gij daaraan denkt!" — »Ach, heer!" antwoordde de vrouw, »wij kunnen u op den genoemden dag niet betalen. Wij hebben geld noch werk ... hoor slechts wat voor weder [illegible]" — »Dat gaat mij niet aan;" zeide de huisheer. — »Maar, [illegible]" greep de visscher hem angstig toe, »geef ons slechts eene week, dat ik mijd ... juist voor drie dagen in zee gaan, om te hebbe visch te vangen. Ik wilde juist voor drie dagen in zee gaan, om te winnen wat ik u schuldig ben ... maar sinds drie dagen kan geen pink zee houden, en de storm wordt van uur tot uur heviger, gelijk gij ziet."

Inderdaad was de zee zoo verbolgen, dat zij haar schuim tot in het vertrek des schippers wierp.

»Dat gaat mij niet aan;" antwoordde de huisheer met onveranderlijke koelbloedigheid. En toen hij de vrouw zag schreijen, wilde hij hun wel de redenen zijner onbaatzuchtigheid opgeven: »gij hadt voorzorg moeten nemen" voegde hij er op vaderlijken toon bij, »en niet tot den storm moeten wachten . . . gij zijt luijaards of verkwisters . . . gij hadt moeten werken, toen gij kondt, en de gansche maand sparen om mij te betalen." — »Maar," hernam de visscher, »gij weet, dat wij werken zoo veel wij kunnen, en van de hand in den tand leven, daar de opbrengst van het zure werk elke week door hare behoeften verslonden wordt; den dag waarop ik den bakker betaalde, kwam ik terug van de vischvangst, en wilde terstond weder in zee gaan om mijne huur te kunnen betalen." — »Dat gaat mij niet aan! . . geld of . . . op straat!" schreeuwde de huisheer. En hij liep woedend weg, terwijl hij de arme lieden voor gespuis, dagdieven, dronkaards uitschold, die tot niets deugden dan eten en drinken. Zoo ging hij, blazend van toorn, om in het naaste koffijhuis zijn middagmaal, tot betere vertering, met eenige glazen likeur te besproeijen.

Nu viel er in de visschershut een tooneel van onbeschrijfelijke troosteloosheid voor. De arme man stond op, kuste besloten zijne vrouw en kind, en bereidde zich om onverwijld de zee te beproeven, die zee — zoo schrikkelijk als de honger zijner vrouw en hun kind, die nogtans zijn eigen honger hem niet zoude hebben doen trotseren. Nu ging hij om zijne huur daarin te visschen, om zijn leven te zetten tegen het huurgeld. Te vergeefs [illegible] door innige omarming te weerhouden, hij antwoordde [illegible] geen slecht weder voor de deurwaarders . . . mag het regenen [illegible] de dagvaarding . . . ik moet gaan! . . ."

Weg is hij. Hij klopt bij zijne vrienden en spoedig had hij een zestal koene makkers gevonden, welke hetzelfde gebrek martelde als hem, en die, ofschoon zij over zijn waagstuk verstomden, toch zijne oproeping volgden, hoe gevaarlijk het dan ook zijn mogt.

Ingescheept zijn zij, in een dier groote notenschalen, die men visschers-pinken noemt; gedreven door die heldenmoedige naauwgezetheid, het eenige goed der armen, door dat gevoel van trouwverpligting, die hen voor anderen den dood doet trotseren, welken zij voor zich zelven niet hadden getrotst.

De arme vrouw was ook uitgegaan, en volgde de plank die al haar geluk bevatte, met de oogen. Het vaartuig was spoedig ver van de haven. Men was in de dagen dier hooge en zoo heftige vloeden, waarin de oceaan het einde der aarde doet vreezen. De baren raasden met eene heftigheid, dat men geneigd was eenen hartstogt bij haar te vermoeden. Zij schenen bezield met krijgszuchtigen geest, en wierpen zich op elkander als vijandige benden, in grimmige woede het schuim ten hemel spattend. Toen zij het vaartuig in haar midden voelden, toen vergaten zij, scheen het, hare wederzijdsche grieven, en vereenigden hare krachten om de indringster, welke het waagde haar te klieven, voor die dolkoenheid te tuchtigen. Nu grepen zij het van voren, van achteren, in de zijden, van alle kanten; en het scheepje begon te zuchten op zijne kiel, te kraken in zijne gewrichten. De wind, als medehelper, nam partij voor de golven en blies dat het touwwerk klonk, de mast brak en het zeil wegvloog. Het was een ijsselijk tooneel, deze kampstrijd der elementen tegen den mensch; een tooneel, waarvoor menige kokette eenen duren prijs in de loge zou hebben betaald, hetwelk echter gelukkiger wijze voor de vrouw des visschers door eenen sluijer van stuivend water half verborgen bleef.

Intusschen drong de zee steeds digter en digter om het vaartuig; zij kookte alsof alle demons der hel er een vuur onder hadden gestookt. Het bruis verhief zich boven het boord der pink, en als van zijne batterijen regende het den visschers schuimvlokken in het gezigt, die de storm met de wolken voortjoeg. Eindelijk viel eene zwaardere, dikkere en geweldiger baar, dan al de andere, op het verdek, als het doodskleed over een lijk, daarop hoorde men het sterfgejammer van zeven mannen, midden uit het triomfgezang, dat golven en wind met koren aanhieven. Spoedig legden zich nu allengs de golven, als waren zij door dit menschenoffer bevredigd, en kort daarna wiegde de zee zich vreedzaam, wit en glad als een zilveren schotel.

De vrouw des visschers was intusschen zoo lang aan het strand gebleven, tot dat zij de laatste stip van het vaartuig uit het oog had verloren; toen was zij weder naar huis gegaan, ach, onbewust dat de pink slechts op korten afstand was verzwolgen; en het hart vol hoop bij den aanblik der weder schitterende sterren, wachtte zij de terugkomst van haren man.

De huisheer wachtte insgelijks.

Acht dagen daarna hing er aan de hut een bordje, waarop men las: *Te huur.* Een levenloos kind lag voor de deur tusschen een hoopje huisraad, dat men zou verkoopen: want zelfs de dood van den huurder had de rekening niet kunnen betalen. Wat verder zat eene krankzinnige op eenen steen aan de haven, op dezelfde plaats waar de vrouw des visschers voor het laatst het scheepje had gezien.

En elken dag, [illegible] eenzame en troostelooze vrouw zich op dezelfde plaats nederzetten, trots regen en wind, die in het gelaat en op het tot beter zien ontbloote hoofd sloegen; dan staarde zij met uitgeweende oogen den grens des horizons aan, doorvorschte de golven, die het strand naderden, en zocht in elke harer voren een geliefd beeld, dat zij niet vond; de golven, die voor haar heen dansten, gaven haar nietsterug als doffe toonen, als een echo harer zuchten. Zoodra de lucht dan begon op te klaren, keerde zij naar hare eenzame hut terug; want de woning was, ten gevolge eener volkswraak, die in dit geval wel eene wrake Gods mag heeten, door niemand gehuurd; zij keerde terug en bereidde alles voor de komst hares mans. Het brood, dat de weldadigheid der buren haar schonk, werd elken avond opgedragen, de soep gekookt voor hem die ze nooit at, en onophoudelijk wachtte zij dengene die nimmer terugkomen zou.

Eens was het avond, de zee stond hol, de baren raasden als op dien dag die haar weduw maakte ... dra zag zij een scheepje in de rigting waar zij het laatst de pink, die haren man droeg, gezien had ... bij dien aanblik beving haar de waanzin sterker dan ooit . . . . de gelijkheid des gevaars vermeerderde nog hare dwaling in den tijd. Hare oogen spalkten zich, wijd opende zich haar mond, hare armen reikten ver uit, toen echter het vaartuig niet nader kwam, bemagtigde een geweldige aandrift zich van geheel haar wezen. Zij meende eene stem te hooren, die haar riep, eene gestalte te zien, die den arm naar haar uitstrekte; zij wilde er heen snellen ... met eenen grooten gil ijlde zij de zee in, naar het schip toe. Het was laat, de nacht donker, het weder slecht, het strand verlaten ... zoo kon zij ongehinderd voorwaarts . . . zij liep, struikelde voort [illegible] de sterkste golven — verder — verder — tot zij verdween. [illegible]

De hut der waanzinnige kan men te Ostende zien, [illegible] De rondleiders zijn gewoon ze aan [illegible] [illegible] verhaal [illegible]

Dames-portretten.

I.

DE INTERESSANTE.

Wie gewoon is *soirées* te bezoeken, heeft ontwijfelbaar reeds dikwijls de interessante jonge dame aangetroffen, op de sofa zittende, met de diepste melancolie op het gelaat, tusschen twee lelijke oude dames ingesloten, die over haar heen met elkander babbelen, zonder dat zij aan het gesprek deel neemt. Haar gezigt is buitengewoon lang, deszelfs kleur onzeker tusschen die van kaarsvet en spermaceti. Aan weerszijde bengelt een *tirebouchon*, dien zij van tijd tot tijd met een plegtig melodramatisch gebaar om haren wijsvinger draait. Hare gedachten zweven blijkbaar in verwijderde afstanden. Nooit spreekt zij met iemand de minste syllabe. Bij wijlen rimpelt zij het voorhoofd, om den jammer uit te drukken, die daar binnen woont. Hare houding is, voor zoo ver dit tusschen twee lelijke oude dames zijn kan, uiterst pitoresk. Het hoofd laat zij op eene bevallig achteloose wijze hangen; de oogen houdt zij naar de zoldering gerigt; de beenen [illegible] op den grond uitgestrekt, de rug der eene hand ligt achteloos in den schoot.

Telkens als een nieuwe gast binnentreedt, buigt zij op de elegantste wijze die men bedenken kan. Een bekoorlijke glimlach bestraalt een oogenblik haar gelaat, doch terstond daarop verzinkt zij weder in den vorigen staat van allerdiepste mijmering. Hare kleeding is gewoonlijk blaauw met wit. Een sieraad is aan haar niet te vinden, uitgenomen een klein zwart kruis, iets onontbeerlijks om aan het geheel den stempel van het interessante bij te zetten; want met dit kruis gelijkt zij het roerendste aller wezens, eene roomsch-katholieke jonkvrouw, die de gelofte gedaan heeft. »Welk een allerinteressants schepsel is dit jonge meisje!" voegt men zich algemeen toe. »Arm meisje, hoe droefgeestig ziet zij er uit! Wie is zij?"

— »ELIZA STARLICHT" antwoordt de vrouw des huizes zeer minzaam.

»ELIZA STARLICHT, een lieve naam!" zegt ieder jong meisje aan welke men dien noemt, en gaat dan terstond met eene andere naar eenen hoek om over de interessante bleeke onbekende te spreken.

Het is nog niet zeer laat, als de vader der interessante jonge dame van zijne whist-partij opstaat, haar met bezorgdheid eenen onmodischen shall omhangt en wegleidt. Iedereen in het gansche gezelschap voelt zich waarlijk verligt, nu zij weg is, en toch heeft zij haar doel bereikt. Zij heeft opzien gebaard. Naauwelijks heeft zij de huisdeur achter zich, of zij wordt geheel natuurlijk en vrolijk, satyriseert op het onbarmhartigst de twee lelijke oude dames, haalt al haar gebabbel op de pikantste wijze op, spot over de [illegible] den vasthoudt — en gaat eindelijk met de vleijendste overtuiging slapen, dat er in de geheele stad, ten minste de eerste week lang, van haar zal gesproken worden.

B.

Uitvinding van de pruik.

(*Ingezonden.*)

PHILIPS *de Goede*, hertog van Bourgondië, had, gedurende eene lange en smartelijke ziekte, al zijn hoofdhaar verloren; dit was voor hem in het bijzonder een groot ongeluk, daar hij meer dan ooit een fraai uiterlijk van noode had, nu hij het hart van ISABELLA van Portugal, aan welke hij verloofd was, wilde veroveren.

[illegible] op den een kapje van zwart fluweel op te zetten; [illegible] natuurlijk om hem na te apen, en aldus toegetakeld vertrok men naar Brussel, alwaar de Belgen niet weinig verbaasd stonden over deze geschorene hoofden en [illegible] kapjes; maar de Bourgondiërs, die verre van onnoozel waren, bewezen hun klaar en duidelijk, dat dit eene nieuw ingevoerde en schoone nationale dragt was.

Bij de feesten wier wederga men schaars gezien had verscheen PHILIPS in den vollen luister zijner grootheid, in de hoop dat eene pracht zonder voorbeeld het zwarte kapje zou doen vergeten. Maar, helaas! een ongelukkig noodlot vervolgde hem.

Het was laat in den nacht en alles in het paleis was reeds in rust; de jonge ISABELLA bevond zich voor het avondgebed in hare kapel, toen eensklaps de deur zachtjes werd opengedaan; zij [illegible] verschrikt om en ontwaart [illegible]. Deze boog terstond [illegible] ter aarde, deed zijne liefdesverklaring [illegible] een hoffelijk ridder [illegible] vergiffenis voor zijne vermetelheid.

Lang kon ISABELLA [illegible] blijven, ja het [illegible] den aanstaanden [illegible] ongevallig was. Er [illegible] zijde geschreid, nog meer [illegible] allermeest gezucht, toen, o [illegible] kapje aan de voeten [illegible] nederwierp. — Het [illegible] ook zulk een kapje [illegible] een allen tijde voor de prinses had [illegible], nu moest zij [illegible] van lagchen en zij lachte nog langen tijd, nadat de verschrikte hertog was weggeloopen.

Des anderen daags was het bruiloft, maar het knorrig gezigt van den hertog verbande alle vrolijkheid. De abt JOFFRENDI waagde het hem te vragen of er geene mogelijkheid was om zijn bitter leed te verzachten?

Neen, mijne kwaal is zonder geneesmiddel, en toch wenschte ik zoo zeer bemind te worden.

Indien de prinses blind ware, zijne hoogheid!....

Juist zoo, dan kon zij die hatelijke kap niet zien, niet waar? Geen enkel haar te hebben, o wanhoop!

JOFFRENDI dacht eens na, en beloofde gouden bergen aan hem, die dit gebrek wist te verhelpen. Niets hielp; eindelijk liet een burgerman zich aandienen.

Toen deze bij den hoveling in de kamer trad haalde hij uit eenen linnen zak eene kap .... maar welk eene kap? eene kap bekleed met lange, schoone, menschelijke haren. Op het zien van dat wonderwerk gaf de hoveling eenen kreet van verbazing.

»Uw naam?" [illegible] had in de armen te drukken, zoo verheugd [illegible] naam."

PIETER LARCHANT, barbier te Dijon.

Dienzelfden avond gaf PHILIPS *de Goede* eene prachtige partij aan de Brusselaren, waarop hij verscheen met eene overschoone blonde pruik.

Eenige dagen later volgden vijfhonderd edellieden zijn voorbeeld.

De kronyk zegt niet of de teedere ISABELLA er des te meer haren gemaal om beminde; ...., maar wat gaat ons zulks aan, nu de pruiken uitgevonden zijn, en wij zelfs met een kaal hoofd de ongenade der schoonen niet te vreezen hebben?

Stedelijke Publicatien.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der stad Arnhem, ontvangen hebbende een verzoek van *J. C. Keil*, om in de Ketelstraat, wijk E, no. 19, *eene Broodbakkerij* op te rigten, noodigen hiermede alle degenen uit, die mogten vermeenen zich tegen de inwilliging van het gedaan verzoek te bezwaren, die bezwaren vóór het [illegible] aan HEd. in te dienen, zullende op geene bezwaren, na voorschreven tijd ingebragt, regard worden geslagen.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse, alhier gebruikelijk.

Arnhem, den 19den Januarij 1839.

Burgerlijke Stand.

Van 17 tot 23 Januarij.

TE ARNHEM:

Gehuwd: J. L. Prins met E. M. Franklin. — J. C. Hendriks met D. Pirick.

Bevallen: G. K. Nijman, geb. Gerritsen, D. — B. Wissenburg, geb. Donk, Z. — H. F. Zijnenwartel, geb. Barbiers, D. — M. E. Geerlings, geb. Slegten, Z. — E. Dirks, geb. Broersen, Z. — M. Kleermans, geb. Jansen, D. — H. Baank, geb. Feelen, Z. — M. de Ruijter, geb. Jansen, Z. — A. Verbaan, geb. de Groot, D. — E. Willemsen, geb. Bouwman, D. — F. W. Bouret, geb. Muller, Z. — H. Bos, geb. van de Pavert, Z.

Overleden: A. Sneerman, Weduwe B. Dicks, 78 j. 5 m. — H. Rokker, 2 j. 6 m. — H. Akkermans, Weduwe G. Kerkling, 82 j. — B. H. G. Jansen, 2 j. 11 m. — Doodgeb. Z. van A. Boerboom en M. B. Elmers. — J. C. M. Ruhland, 2 j. — D. H. Veerling, 20 j. — G. van Koppenhagen, 1 j. 3 m.

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: M. J. Flemminks met M. A. Keeder. — G. J. Bakker met E. G. Rijcken.

Bevallen: C. J. Giesberts, geb. Albers, D. — G. H. Dulmen, geb. Strik, D. — G. Heijster, geb. v. Baal, D. — M. Roelofs, geb. v. Bronswijk, D. — F. Graadt, geb. Giesberts, D. — J. Lamers, geb. de Bruijn, D. — L. J. Derkse, geb. Heberer, Z. — A. A. Teunissen, geb. Hasselman, D. — T. M. Hoorn, geb. Fleskes, d. Z. — J. Dekkers, geb. Leenders, d. Z.

Overleden: W. A. Geurts, 1 j. — M. Christang, geb. Kuijpers, 46 j. — F. Rhuijs, geb. Gans, 77 j. — T. Roelofs, 6 m. — B. Kampschreur, 1 j. — J. G. Wijnen, 3 m. — A. Bionda, geb. Faassen, 58 j. — H. M. H. Teeuwissen, 18 m. — J. L. W. A. Wolter, 54 j. — [illegible] Barones van [illegible] geb. [illegible]

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: H. J. Roebert met H. A. Naafs. — F. [illegible] met G. Dirksen.

Bevallen: A. L. Hamburg, geb. Sauer, D. — [illegible] G. van Lamsweerde, geb. Barones van Golstein van Hoekenburg [illegible] H. M. Dreuth, geb. Kerseboom, D. — H. G. Eskes, geb. [illegible] L. Olijslager, Z. — J. M. M. Sutherland, geb. Bernhardt, [illegible], geb. van Sittert, D. — J. Kelder, geb. Kisjes, D. — A. [illegible]man, Z.

Overleden: E. R. [illegible] — W. Gerritsen, Weduwe Zurink, 78 j. — J. H. Waaijman [illegible] B. van Zeben, 2 j.

TE TIEL:

Gehuwd: [illegible] met J. van der Gijn.

[illegible] M. Joost, geb. Veelaars, Z.

[illegible] G. van Riemsdijk, 2 d. — P. J. Post, [illegible] j. — J. E. E. [illegible] Brouwer, 4 m.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.